СӨЙ ГОМЕРНЕ, СӨЙ ХАЛЫКНЫ, СӨЙ ХАЛЫКНЫҢ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

ОКТЯБРЬ РАЙОНЫНЫҢ ИҖТИМАГЫЙ-СӘЯСИ ГАЗЕТАСЫ.
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОКТЯБРЬСКОГО РАЙОНА.

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга. | №38 (7211) | 2 апрель, 1991 ел. СИШӘМБЕ | Бәясе 4 тиен.

Квартал планын— арттырып

Норлат разведка бораулавы идарәсендә Михаил Федорович Ананьев җитәкләгән бригада—иң алдынгыларның берсе. Зур җаваплылык белән аңа яңа бораулау җайланмасын тапшырдылар. Бригада бу елның беренче кварталында 2500 метр урынына 2874 метр тау токымын бораулап үтте. Планны арттырып үтәүдә бораулаучылар Владимир Погорелец, Фәрит Вәлиәхмәтов, бораулаучы ярдәмчеләре Рөстәм Насыйбуллин, Николай Имуков, дизелчылар Равил Мингалимов һәм Анатолий Власов зур өлеш керттеләр.

Р. РӘХМӘТУЛЛИН.

РСФСР халык депутатлары Съездында

МӘСКӘҮ (ТАСС). 1 апрельдә Кремльнең Зур сараенда РСФСР халык депутатларының өченче (чираттан тыш) съезды эшен дәвам итте. РСФСРда политик һәм социаль-экономик хәлне һәм кризистан чыгу чараларын карау—съездның көн тәртибенең беренче мәсьәләсе алдагы утырышларда, якшәмбе көнне дә каралган иде.

Көн тәртибен озак фикерләшүләрдән соң депутатлар узган җомга көнне расладылар. Алда әйтеп үткәннән тыш, аңа РСФСРның милли дәүләт төзелеше (федератив килешү турында)—бу пункт Россия референдумы йомгаклары турындагы мәсьәлә белән тулыландырылды; суверен республикалар Союзы турында килешү; икенче съезддан соң сайланган РСФСР халык депутатлары вәкаләтләрен тану турында; РСФСР Генераль прокурорын раслау турында мәсьәләләр кертелде.

Россия Федерациясе Президенты турындагы мәсьәлә көн тәртибенә кертелмәде. Аның тирәсендә озак бәхәсләр барды. Депутатларның бер өлеше аны кичектергесез карауны таләп итте. Икенчеләре аны карарга иртә дип санауларын белдерделәр: хәтта Президентны тәкъдим итү һәм сайлау механизмы да юк. Күпчелек тавыш белән әлеге мәсьәләне бу съездда аерым карамаска, дигән карар кабул ителде.

Депутатлар редакция комиссиясе составын, яңа сайланган РСФСР халык депутатлары вәкаләтләрен тикшерү турында мандат комиссиясе докладын расладылар.

29 мартта киченнән көн тәртибенең беренче мәсьәләсе буенча доклад белән РСФСР Югары Советы Рәисе Б. Н. Ельцин чыгыш ясады. Россия парламенты җитәкчесе республиканың барлык халык депутатларын «бу тетрәүле период мөмкин кадәр тизрәк бетсен дигән омтылыш берләштерә» дип ышаныч белдерде.

Оратор төрле дәрәҗәдәге Закон иҗат итүчеләр, закон власте арасында килешеп эшләмәүгә тиз арада мораторий кертеп союз һәм республика органнарының граждданнарның политик, экономик, социаль һәм шәхси хокукларын чикләүче конституцион булмаган карарларын юкка чыгарырга тәкъдим итте.

Союз күләмендә Б. Н. Ельцин «Халык ышанычы һәм милли килешү коалиция хөкүмәте оештырырга» һәм кушылу өчен мөмкин кадәр тизрәк суверен дәүләтләрнең иркле, тигез хокуклы, федератив берлеге турында Союз килешүенә кул куярга, союзның яңа органнарын формалаштырырга тәкъдим итте.

Россия дәрәҗәсендә, диде докладчы, президентлык институты кертү, башкару власте системасын реорганизацияләү, Россия Федерациясенең милли дәүләт төзелешенең төп нигезләрен ныгыту һәм башка чаралар кирәк.

Россиянең Югары Советы Рәисе республиканың экономик суверенитетын ныгыту турында катгый ниятен белдерде. Ул Россия җитәкчелегенең экономика өлкәсендә эшчәнлегенең төп программ принципларын бәян итте, социаль һәм башка мәсьәләләргә тукталды.

30 мартта депутатлар М. Л. Захаров һәм В. Б. Исаковның өстәмә докладлары тыңланды.

Аннары съездда доклад һәм өстәмә докладларны тикшерү җәелдерелде. Ораторлар республика җитәкчелегенә мөрәҗәгать итеп, төрле таләпләр куйдылар—базарга күчүне тизләтү, аграр секторга, спекуляциягә каршы көрәшкә игътибарны көчәйтү. Россия профсоюзы, депутат группалары һәм фракцияләре вәкилләре дә ситуациягә үз карашларын белдерделәр. Ораторлар чыгышларында эмоциональ бәя естенлек итте, депутатлар тарафыннан әйтелгән күпчелек тәкъдимнәр ультиматумны хәтерләтте. Россия хәлендә карашларда конфронтация саклануы сизелде, ул дискуссияне конструктив рәвештә алып барырга комачаулады.

Съезд эшен дәвам итә.

Соңгы мәшәкатьләр белән

Бу көннәрдә район хуҗалыкларында язгы чәчүгә чыгачак техниканы сафка бастыру өчен кызу эш бара. «Үрнәк» колхозы механизаторлары да шул мәшәкатьләр белән яшиләр. Бу җәһәттән иң күп хезмәт колхозның эретеп ябыштыручысы Газыйм Фатыйхович Массаровка төшә. Тәҗрибәле эретеп ябыштыручы үз эшен җиренә җиткереп башкара, аның кулы аша үткән хезмәт сыйфат һәм ышанычлылык ягыннан һәрчак үрнәк итеп куярлык була.

Бүгенге мәшәкатьле көннәр Ильяс Әнвәрович Фәсаховны да үз техникасын үтә җентеклелек белән карарга мәҗбүр итә. Чөнки язгы чәчүдә ул үзенең тракторы белән турыдан-туры җир тырмалауда, культивацияләүдә катнашачак бит. Аннан кукуруз уру вакытында ул КСК-100 гә утырачак. Алда торган җаваплы кампанияне уңышлы үткәрү өчен техниканы бүгеннән әйбәтләп көйләргә кирәк—үрнәкләләр шушындый бердәм теләк, бер омтылыш белән эшлиләр бүген.

Рәсемдә: эретеп ябыштыручы Г. Ф. Массаров һәм механизатор И. Ә. Фәссахов.

• *Даими комиссияләрдә*

Депутатлар тикшерде

27 мартта халык депутатларының район Советының культура, халык мәгарифе һәм яшьләр эшләре буенча даими комиссиясе (рәисе А. А. Коростелев) утырышы булып үтте. Комиссия членнары халык депутатларының район Советы башкарма комитетының 1990 елдагы эше турында район Советының IV сессиясендә каралачак отчетны тикшерделәр һәм конкрет тәкъдимнәр керттеләр.

Комиссиянең көн тәртибенә район халык мәгарифе һәм культура бүлекләре мөдирләренең отчетлары да кертелгән иде.

Н. Х. Абдуллин отчет барышында мәгариф системасында методик эшнең сизелерлек яхшыруын, район мәктәпләренең материаль-техник базасы ныгый баруын, аларны техника белән тәэмин итү яхшыруын күрсәтеп үтте. Бүгенге көндә 18 урта мәктәптә 18 автомобиль, 4 трактор бар. Пионерлар йорты базасында укучылар ательесы ачу планлаштырыла, шул максатлар өчен 15 тегү машинасы сатып алынды инде. База хуҗалыклары средстволары исәбенә 25 мәктәптә кклассларны компьютерлаштыру үткәрелде. Чуваш һәм татар әдәбияты фондлары сизелерлек баетылды.

Шулар белән берррәттән, кадрлар, бигрәк тә аларны авыл мәктәпләре өчен хәзерләү мәсьәләсендә эш канәгатьләнерлек түгел әле. Балалар өчен кайнар аш оештыруда да зур кыенлыклар килеп чыга. Продуктларга бәяләр күтәрелү белән хәл тагын да кыенлаша. Шәһәр мәктәпләренең балалар өчен артык тыгыз булуы да борчу тудыра.

Культура бүлеге мөдире Р. Х. Морадыймов белдерүендә база хуҗалыкларының культура объектларын коруда билгеле эш башкаруларын күрсәтә. Кадрлар хәзерләү юнәлешендә дә уңай үзгәрешләр бар. 5 кеше төрле уку йортларында белем ала. Әмма культура мәсьәләләренә игътибарны нык арттырасы бар әле, бу учреждениеләргә җиһазлар, аппаратура җитешми.

Комиссия утырышында Бутаиха, Торнаяс, Аксумла мәктәпләре төзелешләрендә депутат постлары оештырылды.

x x x

Мандат комиссиясе утырышында (рәисе С. И. Белогубов) штатлар кыскарганда район Советы депутатларының хезмәткә хокук гарантияләре, аларны эшкә урнаштыру мәсьәләләре каралды.

Г. МАЛИКОВА.

Директор сайланды

29 мартта «Сөлчә» совхозы эшчеләренең җыелышы булып үтте. Ул оештыру мәсьәләсен карады. Совхоз директоры Н. С. Иванов шәхси үтенече нигезендә директорлыктан азат ителде. Җыелыш совхоз директоры итеп Р. Г. Шәйдуллинны сайлады.

Р. Г. Шәйдуллин

Рафик Габбасович Шәйдуллин 1945 елда районның Зирекле авылында туган. Югары белемле агроном. Ул 1967—1974 елларда «Заветы Ильича» колхозында баш агроном булып эшли, 1974 елның апрелендә шул ук колхозның рәисе итеп сайлана һәм бу постта 1987 елның маена кадәр эшли. Аннан соң бүгенге көнгәчә «Октябрьскагропромхимия» район берләшмәсе рәисенең автотранспорт буенча урынбасары вазифасын башкара.

ТАТАРЧА КИНОЛАР БУЛЫР

Республикабызда игълан ителгән мөстәкыйльлекнең бер чагылышы буларак, күптән түгел Татарстан кинематографлар берлеге оештырылган иде. Хәзер бу иҗат оешмасы татарча нәфис фильмнар төшерүгә хәзерлек эшләре алып бара. Димәк, тиздән заман таләпләренә туры килерлек сценарийлар күпләп кирәк була башлаячак.

Мәдәният

Муса Җәлил «Ленинградта кунакта»

Ленинград татар мәдәният үзәге күптән түгел Муса Җәлилнең тормыш иптәше—Әминә ханым һәм аның кызы Чулпан белән очрашу үткәрде. Безгә кунакка Әминә ханым белән бергә язучы Рафаэль Мостафин, ТССР Дәүләт музее хезмәткәрләре Индүсә Минһаҗева һәм Люция Низаметдинова килгәннәр иде.

Тантаналы кичәбезне Ленинградның Выборг районындагы 170 нче урта мәктәп укучылары ачып җибәрде. Алар Муса Җәлилнең берничә шигырен яттан сөйләделәр. Шул ук мәктәптә Муса Җәлил музее да оешкан.

Укучылардан соң сүз Р. Мостафинга бирелде. Ул Әминә ханым белән бергә ГДР мәктәпләрендә булулары, немец укучыларының Җәлил шигырьләрен бик яратып өйрәнүләре турында хәбәр итте. Үзенең басылган һәм басылачак китаплары, Казанда чыга торган татар газета-журналлары белән таныштырып үтте.

И. Минһаҗева 1983 елда Муса Җәлилнең Казанда ачылган музей-фатиры, андагы кызыклы һәм кыйммәтле материаллар, экспонатлар, истәлекле вакыйгалар турында сөйләде.

Сүзне Әминә ханым Җәлил алды. Ул безнең иң хөрмәтле кунагыбыз иде. Әминә ханым Муса абый белән ничек, кайда танышулары, тормыш итүләре, кызлары Чулпан, Муса абыйның фронтка озатулары, аның ничек һәлак булуы, шуннан соң кичергән кайгылары, авыр тормышы турында чыгыш ясады. Җәлилнең ике моабит дәфтәрен Бельгиядәге Совет илчелегенә тапшыручы Бельгия гражданины шагыйрьнең дусты һәм лагерьдашы Андре Тиммермансны һәм үзен ничек итеп НКВДга сорау алуга чакырулары турында бик күп истәлекле вакыйгаларга тукталып үтте.

Әминә ханымга күп чәчәк бәйләмнәре бүләк ителде. Аңа бихисап күп сорауларга җавап бирергә туры килде.

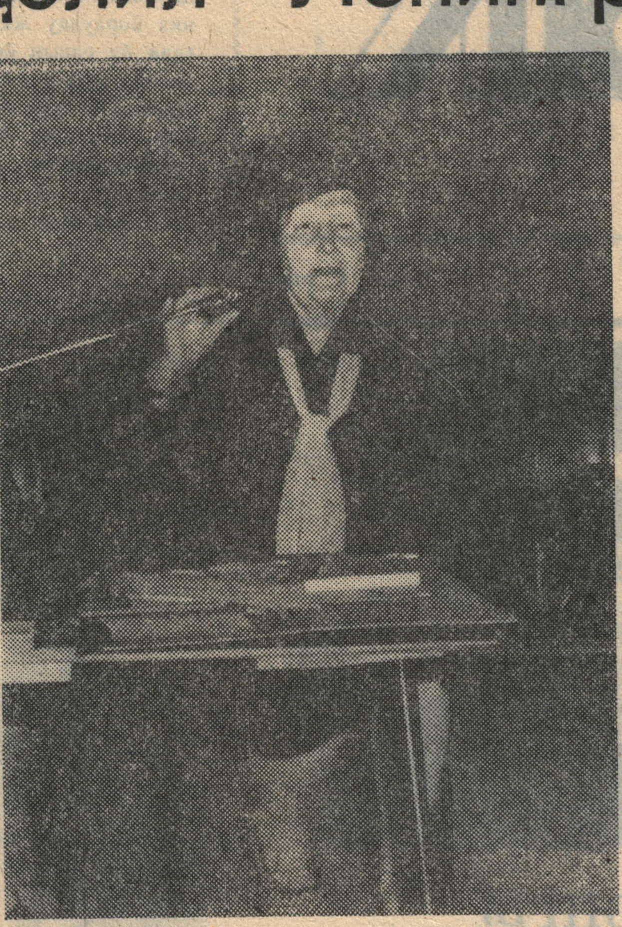

Л. Низаметдинова, Ленинград Собор мәчетенең имам хатибы Җәфәрнең дә ялкынлы чыгышлары тамашачылар күңеленә бик хуш килде. Муллага һәм мәчеткә музей хезмәткәрләре истәлекле бүләк тапшырдылар.

Кичәдә атом су асты көймәсе командиры, II ранг капитаны Мәхмүт Җансаков Җәлилнең шигырьләр китабыннан берничә шигырен укыды. Ул Әминә ханымнан автограф алып, үзе дә китапка истәлек язып, китапны музей хезмәткәрләренә тапшырды:

—Бөек шагыйребез — Муса Җәлил абыйның бу шигырьләр китабы күп еллар буе минем белән бергә су асты көймәсендә булды. Кайда гына барсам да мин аны үзем белән бергә йөрттем, шигырьләрен яттан өйрәндек. Үземнең иң яраткан шигырьләр китабын патриот шагыйрьнең Казандагы музеена тапшырам!—диде ул.

Сәхнәгә, безнең шәһәрдә оешкан «Чишмә» ансамбле чыкты. Баянчылар татар җырларыннан тезмә уйнадылар, нәни җырчыбыз Динара Тимагина башкарган җырларны да бик яратып тыңладылар, аны кат-кат сәхнәгә чакырдылар. Динараны Әминә ханым кочаклап үбеп, аңа чәчәк бәйләмнәре бүләк итте.

Ленинград кинодокументалистлары кичәне фильмга төшерделәр. Бу фильм Согуд Гарәбстаны заказы буенча 30 серияле итеп эшләнә. Нәкъ шуның бер сериясе «Ленинград мөселманнары» дип атала. Фильм әзер булгач, Согуд Гарәбстаны аны барлык гарәп илләренә күрсәтәчәк.

Концерттан соң зур дискотека залында җыр-биюләр төн уртасына хәтле дәвам итте.

Ринат ВӘЛИЕВ,
Ленинград татар Культура үзәге Советы әгъзасы.

Рәсемнәрдә: 1. Әминә Җәлилова очрашуда.

2. «Чишмә» ансамбле баянчысы чыгыш ясый.

РЕДАКЦИЯДӘН: Газета укучыларыбызга якташыбыз Ринат Вәлиев турында язган идек инде. Ринат безнең газета белән бәйләнешне өзми, әледән-әле Ленинград татарларының тормышындагы вакыйгалар белән якташларын да таныштырып тора. Ул гына түгел, теләге булганнарны Ленинград татар Культура үзәге белән бәйләнешкә керергә чакыра һәм хәбәрләшү өчен үзенең адресын тәкъдим итә:

195426, г. Ленинград, пр. Наставников, д. 8, кв. 17. Валиеву Ринату Ахатовичу.

„УЙНАГЫЗ, ГАРМУННАР!“

Моңлы бит без, җырлы бит без,
Йөзебездә иман нуры.
Җырлы-моңлы газиз халкым,
Безнең өчен кыйбла туры
Телебез саф, чиста безнең,
Күңелебез ак, динебез пакъ
Халкыбызның бай мирасы
Көй-моңнары уяныр чак!

Күптән түгел Югары Норлат авылының мәдәният йортында җырга-моңга сусаган күңелләргә шифалы чишмә булырлык тәүге тапкыр оештырылган «Уйнагыз, гармуннар!» кичәсе шушы шигъри юллар белән ачып җибәрелде. Югары Норлат халкы элек-электән җырлы-моңлы, сәнгатьне сөюче булараk дан алган халык. Ә бүгенге кичәдә халык талантларының чыгышы күңелләргә ләззәт, рухи җан азыгы бирде. Сәхнәдә —төрле яшьтәге гармун осталары, җырчылар, гаилә ансамбльләре, нәфис сүз осталары, биючеләр. Кичәне иң яшь, ләкин инде халык арасында моңлы тавышы, үздерең гармунда уйнавы белән танылган Рамил Хаҗимөратов ачып җибәрде, көчле алкышлар астында өздереп җырлады, уйнады Рамил. Авыл халкы аңа киләчәктә иҗади уңышлар теләде, сәхнәгә халык рәхмәте алкышлар булып яуды.

Сәхнәдә—атаклы гармунчыбыз, авылның мәдәни яктан үсешенә үзеннән өлеш керткән республика смотры лауреаты һәм Бөтенроссия смотры дипломанты Юныс Нуриев. Ул бүген тальян гармун белән халкыбызның бөек шагыйре иҗат итеп мәңгеләштерелгән «Туган тел»не күңелләргә үтеп кереп, яшәргә көч, дәрман бирерлек итеп башкарды.

Авылның элек-электән данлыклы, инде 52 ел гармунны гомерлек юлдашы итеп, көй-моңнарны тугры иптәше иткән Вәлиулла ага Хәбибуллин да бүгенге кичәгә аерым тон бирде. Аның авыл көйләрен үзенә генә хас алымнар, үзенчә аерым сәләт белән башкаруы тальянның үзенчәлекле тавышы йөрәк түрләренә үтеп, һичкемне битараф калдырмаслык иде.

Хуҗалыкның элекке директоры Шәрифулла ага Идиятуллин да нечкә хисле, шигъриятькә, илһамияткә, сәнгатькә гашыйк кеше. Сөекле хатын-кызларыбызга, сөйкемле сылу кызларыбызга үзенең берсеннән-берсе матур, камил шигырьләрен укып, яз бәйрәменә шигъри чәчәкләр бәйләме бүләк итте.

Гаилә ансамбльләренең чыгышып да халык көчле алкышларга күмеп яратып карады. Наил Гыймадиевның тальянда уйнавы хатыны Нураниянең, кызлары Галия, игезәк 4 яшьлек уллары Раил белән Рамилнең җырлавы һәркем күңеленә хуш килерлек иде, аларны әтиле-кызлы Юныс белән Ләйсән Әхмәтсафиннар алыштырды. Бу гаилә дә җырга-моңга гашыйк, бәйрәм саен авыл халкын көй-моңнары белән сөендерә. Укытучы Ранас Әһлиуллин да тальянда өздереп уйнавы, ә кечкенә кызы Эльвира күңелләрне канатландырырлык җырлавы белән аерылып торды. Ә инде үзешчән Галәветдиновлар гаиләсе ансамбле чыккач, сәхнә көчле алкышлар астында тәрләп торды. Бу гаилә район халкына былтыр республика телевидениесеннән чыгыш ясавы белән дә таныш. Гаилә башлыгы Минсалих—бүгенгесе көндә авылыбызның даны, горурлыгы, мактанычы. Үзе кебек ике улы, бер кызы өздереп гармунда уйныйлар да, җырлыйлар да, хатыны Нурания дә җырга, сәнгатькә гашыйк кеше. Алар турында мин болай дияр идем:

«Хезмәтне һәм сәнгатьне
тиң итеп
Яши алар сокланырлык
дөнья көтеп,
Бәйрәм саен авыл халкын
сөендереп
Көй-моңнарын бүләк
итеп!!!»

Өлкән гармунчыбыз Әсгать Сафин һәм яшь талантлардан сәхнәдә Минзаһит Төхфәтуллин, Фәнис Мөхәммәтов, Фәрит Мифтахов, Ринат Мифтахов, Илсур Мусин, Альберт Галәветдиновның чыгышларын да тальянда өздереп халык, композиторларыбызның көйләрен яратып уйнауларын тыңладылар.

Ә авыл гармунчыларының төп остазы—атаклы гармунчы Сәлим ага Фәхретдинов чыккач, сәхнә озак вакыт алкышларга күмелеп торды. Сәлим абый 41 ел инде гармунда, баянда уйный. Үзенең сәләтен яшьләргә күчерә, мәктәп балаларында музыкага мәхәббәт тәрбияли. Бүгенге кичәдә авыл халкы исеменнән Сәлим агага мондый сүзләр ишетелде: «Халкыбызның рухи байлыгы булган көй-моңнарны кертидермичә саклап, яшь буынга тапшырган өчен бик зур рәхмәт сезгә! Күңелегездә типкән саекмас моң чишмәсе мәңге-мәнге корымасын! Шушы авылның күпме ир-егетен гармун серләренә төшендергән чын остаз сез!».

Кичәнең тагын да ямьле, дәртле, мавыктыргыч булуында биючеләребезнең дә өлеше зур.

Халык, инде олы яшьтә булуына карамастан, яшьләрне сокландырырлык, җилкендерерлек биегән Исламнур ага Мөхәммәтовны да алкышларга күмеп хөрмәтләде. Исламнур аганың Тын океан флотында диңгезче булып хезмәт иткән чагында «Җыр һәм бию» ансамблендә иң оста биючеләрнең берсе булуы да мәгълүм.

Шулай ук оста биючебез Кадрия Гыйльманованың «Башкорт кызлары», «Чегән кызлары» биюен халык бирелеп, яратып, кабат-кабат чакырып карады.

Җырчыларыбыз Кадрия Галиева белән Рәмзия Әхмәтсафина да бүгенге кичәгә якты нур, күңелләргә илһам өстәделәр.

Иң соңыннан гармунчылар башкарган күмәк чыгышта халкыбызның көй-моңнары чын мәгънәсендә үлмәс булып яңгырады:

Көй-моңнарың белән
никадәр бай,
Никадәр көчле син,
бөек халкым!
Кешегә бит рухи
җан азыгы—
Җырсыз, моңсыз кыен
яшәве,
Көй-моңнарны үлмәс,
сүнмәс итеп
Күңеленә салыйк
яшьләрнең!

Ф. МӨХӘММӘТОВА.
Югары Норлат авылы.

ГАИЛӘ БИТЕ

Ана сагышы

Юллар, юллар, аһ,
нинди озын,
Юл чатында ана көнозын
Көтеп торды соңгы
өмет белән,
Бердәнбер кызын.

Менә иртә
Иртә юлларга илтә
Юл өстеннән күтәрелә
күе томан

—Кайтыр кызың, ана—
диеп
Юл анага дәшә сыман.
Янә иртә. Көтә ана
Кызын капка төбендә
Күтәрелә морҗадан
күе төтен
Ана өзде соңгы өметен.

Гөлназ ГАЛИЕВА,
Кәкре Атау тугызьеллык мәктәбенең 9 класс укучысы.

М. Усманова

Зәңгәр кыңгыраулар

Җәйнең матур иртәсендә
Елан тау итәгендә,
Йөрегән идек сокланып
Кыңгырау чәчәгенә...
Кыңгырау чәчәге төсле
Зәңгәр иде күзләрең,
Зәңгәр томаннар каплады
Без йөрегән эзләрне...
Зәңгәр томаннарда калып

Эзлимен эзләреңне...
Төшләремә генә кереп
Өзәсең үзәгемне.
Җәйләр саен киләм
елан тауга
Юксынудан үзәк өзелә.
Кыңгыраулар гына
озатып килә
Чык-яшьләрен коеп эземә.

Ф. Мөхәммәтова

БЕР НАЗ

Кар-бозларны эретерлек
Карашыңда никадәр наз!
Шул назларда эремәскә
Сабырлыгым җитсә бераз?!

Сихри көчле уй-хисләрдән
Горур гына кичәргә ваз
Каршы килмә, йөрәккәем,
Иңрәп кенә бирче аваз!

Чын бәхетне тояр өчен
Кирәк икән, ах, бигрәк аз!
Җаннарымны эретерлек
Күзләреңнән сирпелгән наз!!!
Сөюләрнең ташкын хисен
Татыр өчен бик аз, бик аз
Гомеремнең көзләрендә
Балкып килде бәхетле яз.
...Соңлап килде бәхетле яз...

КӨТЕП АЛГАН ТУЙ

Авылларда көннән-көн буйдак егетләрнең артуы авыл халкында, хуҗалык җитәкчеләрендә зур борчу тудыра. Нидән шулай килеп чыга соң? Моңа төшенүе кыен түгел: егетләрнең шәһәргә китеп бәхет эзләп йөрисе килми, туган авылларында берегеп калалар. Ә кызлар киресенчә, җан теләгән эш булмагач, авылдан чыгып китү ягын карыйлар. Боларны белеп, аңлап торсак та һичнинди хәл кыла алганыбыз юк әле: буйдаклар саны арта бара. Авылда каласы яңа өйләнешүчеләр безнең өчен олы шатлыкка әйләнә. Күптән түгел нәкъ шундый куанычлы көннәрнең берсе булды.

Радикның армия хезмәтеннән кайтуына өченче ел китте. Кайткан көнендә үк авылга, колхоз эшенә җаны-тәне белән бирелде. Моны күреп ата-анасы белән бергә авыл халкы да канәгатьлек хисе белән тынычланып калдылар: болай булгач шикләнергә урын юк, Радик авылны ярата, китмәячәк диделәр. Әмма киләчәге генә күңелгә бераз борчу сала иде. Яшь, чибәр, уңган, гармунчы-җырчы, авылдашлары арасында абруе зур, колхоз җитәкчеләре тарафыннан да макталып кына торучы егет авылда буйдак булып калырга теләмәс, карап торып хатынсыз калмас бит инде. Халык шулай уйлый торды, ә Радик ашыкмады. Аңа күз атучы кызлар да бар икән дип ишетелгәләде. Шулай бер заман халык арасында Радик үзенә кыз тапкан икән дигән хәбәр таралды. Әлбәттә тапкан, дип халык арасында гына сөйләнә, дөресрәге табышканнар булып чыкты. Картлар язмыш дип тикмәгә генә әйтмиләрдер: Азнакай кызы Гөлзада Зиреклегә укытучы булып нәкъ шул язмыш кушуы буенча гына килгәндер дә. Авылның бер уңган хатыны Миннегөл апаларга фатирга кергән кыз турында хәбәр җил тизлеге белән таралды. Йорт хуҗасы кызның уңганлыгын сөйләп бетерә алмый, мәктәп коллективы якты йөз белән каршы алды, тиз арада балалар да үз итте. Билгеле, Радикның колагына болар да керми калмагандыр. Аларның вәгъдәләшүен ишеткәч, хупламаган кеше калмады, бер-берсе өчен яратылган парга ата-аналар да хәер-фатихаларын бирделәр. Көтелгән туйны гадәти генә түгел, колхоз ярдәмендә авыл белән бергә үткәрергә карар кылынды.

Тантаналы рәвештә язылышу көнне авыл культура йортына халык күп җыелган иде. Авылның йоласы шундый инде, килен төшкәндә бөтен халык урамга чыга. Бу юлы да шулай булды: Азнакай ягыннан төшүче киленне зиреклеләр җыйнаулашып каршы алдылар. Авыл Советы секретаре Евгения Степановна Крылова язылышу тантанасын игълан иткәч клуб эче тынып калды. Әйтерсең лә әкрен генә:

Тынга калды урман
буйлары да.
Чишмәләр дә акмый
тыңлады...

дигән җыр күңелләрдән агылып чыга иде бу мизгелдә.

Никахлашу тантанасы шуның белән тәмам булды. Яшьләр мәхәббәтләрен тагын да ныгыткандай, балдаклар бирештеләр, бер-берсен тәбрикләделәр. Шунда ук якын туганнары, авыл халкы котлады. Колхоз идарәсе исеменнән истәлекле бүләк тапшырылды.

Туй мәҗлесе гөрләп төп йортта дәвам итте. Биредә кызның ата-анасы белән танышу булды. Алар икесе дә гомер буе колхозда хезмәт куючылар икән, әнисе шул дәвер эчендә күп санлы мактаулар алуга ирешкән, Ленин ордены белән бүләкләнгән. Болар барысы да кызларына күчкәндер, күрәсең. Шат йөзле, җор телле булулары тагы да куандырды. Туй буена шундый уен-көлке, шаяру белән барды. Иксез-чиксез теләкләр әйтелде. Ә теләкләр бер иде: авылның киләчәк гаиләсе бәхетле булсын, имин, саулык алып килсен!

И. ШӘЙХИЕВ.

Никахлашу тантанасы Зирекле авылы.

«Суда,
суда,
суда
йөзә
аласыңмы...
Фотоэтюд.

Мин Камыш бухтасыннан аваз салам

Бүгенге көндә төп темаларның берсе —эротика, секс. Ул күп кенә малайларны һәм кызларны үзенә тартты.

Барысы белән дә мәктәптәге босслар җитәкчелек итә, алар укымыйлар, ә мәктәптә вакыт уздыралар. Класстагы босс—патша һәм алла, ул кушканча эшләмичә генә карагыз әле.

Берсендә мин аны тыңламадым, шуннан соң яңа мыек тибә башлаган 14—15 яшьлек үсмерләр мине подвалга сөйрәп кереп көчләделәр. Ничек көчләүләре турында хәтта язасы да килми. Берсе бер кулны, икенчесе икенчесен, өченчесе башны тотып тора, ә дүртенчесе көчли. Мин акырдым, кычкырдым, еладым, ялвардым, әмма юкка гына, аннары янадылар: әйтәсең икән—яшәмәячәксең. Шулай йөрим—дәшмим, барысыннан да куркам.

Подвалда мин башка кызлар белән дә булдым. Анда эчтек, шәрә килеш биедек, сексның төрләрен өйрәндек. Бирегә ирекле рәвештә генә түгел, ә мәҗбүри алып килгән кызлар да бар иде. Соңыннан ике кыз чак-чак кына үзләренә кул салмыйча калдылар, ярый әле вакытында килеп өлгердек һәм коткардык.

Барысы да ничек башланды соң?

Ул чагында миңа 14 яшь иде, хәзер—16 ,әмма мин бөтен яктан таушалып беткән, ничек телиләр һәм кайда телиләр, шулай җәфалыйлар. Күптән түгел мин бер босска каршылык күрсәттем, ул һәм башка босслар мине көчләделәр һәм төне буенча мыскыл иттеләр. Аннары кулларымны бау белән бәйләделәр дә үзләре китеп бардылар. Шул килеш җиде сәгать утырдым, яңадан килгәч бауны чиштеләр һәм әйттеләр: Берәүгә булса да сөйлисең икән—үтерәбез. Ләкин мин барыбер милиция бүлегенә киттем. Инде барып җитәм дигәндә каршыма чыктылар. Тирә-юньдә кешеләр иде. Алар миңа күптәнге яхшы танышлары кебек эндәштеләр, елмайдылар, аннары почмакка алып керделәр, пычакны бугазга терәделәр: «Дөньяга чыгарасың икән—без утырырбыз, ә син кабердә черячәксең»,—диделәр.

Хәзер мин шүрлим, дәшмим, мәктәпкә барырга куркам, ләкин барам. Ул адәм актыкларына карарга җирәнәм. Нәрсә эшләргә миңа, белмим.

Ата-аналарым белән яхшы тормышта яшим, тик алар минем һәм башкалар белән нәрсә булуы турында берни дә белмиләр. Класс боссы хәтта подвалга кемнең кем белән барырга тиешлеге турында график төзеде, малайларга исә шундый-шундый көнне импорт презервативы алып килергә куша, безнең кызлар очраклы рәвештә авырга узмасыннар өчен.

Босс секс төрләрен яхшы белә, үзе дә еш кына сексларда катнаша, әле бер партнершада, әле икенчесендә барысын да өйрәтә. Соңгы вакытларда андый партнершалар 12 булды.

Болар барысы да нәрсәдән башланды?

Күпчелек малайлар һәм кызлар фикере: видеофильмнар, нәфис фильмнардан. Анда яхшыны күрсәтмиләр, мин һәм башка бик күпләр бу әшәкелекне карарга теләмиләр —бөтенесе—порнография. Босслар мәҗбүр итә. Босс әйтте: бүген кем видеога бармый, аңа начар булачак. Һәм барабыз, порнографияне карыйбыз.

Безгә, 14, 15—16 яшьлекләргә шундый видеофильмнар карарга рөхсәт итүчеләрне каһәр суксын.

Тормышны күрмәдек бит әле, ә сексны башыннан ахырына хәтле беләбез. Күп кенә кызлар бу яшьтә шундый тәҗрибә тупладылар ки, безнең ата-аналарыбыз да аны белми, ә алар бит кеше тормышының яртысыннан артыграгын яшәүчеләр. Беләм, үсеп җиткәч һәммәбезнең үз гаиләсен булдырасы килер. Ә мине, сөйрәлчекне кем алыр? Кемгә кирәк без бу килеш?

Безгә ләгънәт төшкән боссларны (малайларны) фаш итүдә ярдәм итегез. Аларны шул килеш калдырсаң, бу адәм актыклары үсеп җиткәч моннан да зуррак этлекләр эшләргә мөмкиннәр.

Бер ярминкәдә өч литрлы банкадан вино эчтек, аны исә сез саттыгыз бит әтиләр һәм әниләр. Сез безне кызганмадыгыз. Аннан соң барысы да әйләнде: әтрәк-әләмнәрнең җирәнгеч йөзләрен күрдем, алар миңа сикерәләр һәм кычкыралар: «Мин—Арлекино!». Кызганыч, сез, әтиләр һәм әниләр үзегезнең өнегездә утырасыз, телевизорга текәләсез яки китап укыйсыз, тирә-юньдә балаларыгыз ни кыланганны күрмисез.

Өлкән дуслар, күңел кайтаргыч барлык фильмнарны алыгыз, видеоны тыегыз. Бу фильмнар безне яхшылыкка өйрәтми, шуңарга карап бөтен яшьләр шундый да:

«Кечкенә Вера», «Арлекино», «Район җирлегендәге ЧП» кебек фильмнарны карарга барганда, мин түбән класста гына идем. Бу фильмнар өлкәннәр өчен, ә безне сексны карарга планны тутыру өчен кертәләр, соңыннан исә подвалларда аны «Арлекино кебек яшәячәкбез», «Хәзерге шартларда секс дөньясында яшәү», «Секс—безнең икмәк, безнең тормыш», «Без секстан туган, ә кәбестәдән табылмаган» кебек лозунглар белән тормышка ашыра башладылар.

Кызлар, намусыгызны яшьтән саклагыз. Алтын әйбер тагып кичен урамнарда йөрмәгез, сездән аны барыбер алачаклар.

Кичен урамнан барганда көтмәгәндә бу әтрәк-әләмнәр йөгереп чыга һәм «секс» өчен куаклар арасына сөйри. Аннары артыңа әйләнеп карамыйча йөгерәсең, ә узып баручылар берни дә күрмәмешкә салышалар.

Ни өчен сез әтиләр, әниләр, әбиләр һәм бабайлар, апалар һәм абыйлар шулай эшлисез?

Әйтеп бирәм: сез шул куркаклар, үзегезне үтерүдән яки милициягә кат-кат йөрүдән шүрлисез...

СВЕТА.

Камыш бухтасы.
(«Щит и меч» газетасыннан алынды).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

2 АПРЕЛЬ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

17.00 Кино кичәсе: «Ял сәгатьләрендә».
19.00 Татарстан.
19.40 Кино кичәсе: «Ял сәгатьләрендә».
21.40 Тапшырулар программасы.

I ПРОГРАММА

6.30 Иртә.
9.00 Актуаль репортаж.
9.20 Нәфис телефильм премьерасы: «Оятсыз». 1 серия.
10.25 Мультфильм: «Кырыкканга куш күренә».
10.35 Документаль фильм: «Анри Де Сен-Симон».
11.00 Балалар сәгате (француз теле дәресе белән).
12.00 Телевизион яңалыклар хезмәте.
12.15 Променад-концерт курсәтә...
15.00 Телевизион яңалыклар хезмәте.
15.15 Нәфис телефильм: «Якшәмбе, җиденче яртыда». 1 серия.
16.30 Һәвәсләр дөньясы.
16.45 Мультфильм: «Персей».
17.05 Документаль фильм: «Поездның исеме «Россия». 1 серия.
17.45 Музыкантлар музыка турында.
18.30 Меридиан.
18.45 Сәяси әңгәмәләр.
19.15 Эшлекле курьер.
19.30 «1991—Моцарт елы». Скрипка белән оркестр өчен Ре Мажор концерты.
19.55 Нәфис телефильм премьерасы: «Оятсыз». 2 серия.
21.00 Вакыт.
21.45 «ВиД» күрсәтә: «Могжизалар кыры».
22.30 Сүз.
00.00 Телевизион яңалыклар хезмәте.
00.20 «Музыкаль фараз». Булачак күргәзмәне тәкъдим итү.
00.50 Нәфис телефильм: «Синдикат-2». 1 серия.
01.55 Музыкаль телефильм: «Асаф Мессерер».

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.15 Ике цивилизация очрашуы. 2 фильм.
8.35, 9.35 География. 8 класс.
9.05 Француз теле.
10.35, 11.40 Биология. 6 класс.
10.55 Һәвәсләр өчен күнегү.
12.00 Тембр баяннары ансамбле уйный.
12.15 РСФСР халык депутатларының чираттан тыш съездында.
12.25 Музыкаль абонемент.
13.35 Шагыйрьләр турында.
14.05 Мультфильм.
14.15 РСФСР халык депутатларының чираттан тыш съездында.
14.25 Ритмлы гимнастика.
17.00 Иртәнге йолдыз (2 март тапшыруын кабатлау).
18.15, 21.45 РСФСР халык депутатларының чираттан тыш съездында.
18.25 Мультфильм.
18.35 Документаль фильм премьерасы: «Крестьян оясы».
19.45 Россиянең парламент хәбәрчесе.
20.00 Тынлык йокы, нәниләр.
20.15 Коллаж.
20.20 Ритмлы гимнастика.
20.50 Документаль телефильм: «Яңадан туу хакына».
21.00 Вакыт.
23.45 Нәфис фильм: «Тикшеру».

ЧӘРШӘМБЕ
3 АПРЕЛЬ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

18.30 «Күңел байлыгы—теләдә. Татар шагыйрьләренең шигырьләрен РСФСРның халык артисты А. Арсланов укый.
18.55 Реклама.
19.00 «Татарстан».
19.30 «Турыдан-туры элемтә». Тамашачылар сораулары Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек промышленносте министрлыгы җитәкчеләре җавап бирә.
20.30 Әлли-бәлли-бәү.
20.40 Татарстанда Чувашия халык иҗаты фестивале.
21.40 Тапшырулар программасы.

I ПРОГРАММА

6.30 Иртә.
9.00 Эшлекле курьер.
9.20 Нәфис телефильм: «Оятсыз». 2 серия.
10.25 «Сүз». Әдәби-нәфис программа.
12.15 Музыкантлар музыка турында.
15.00 Телевизион яңалыклар хезмәте.
15.15 Нәфис телефильм: «Якшәмбе, җиденче яртыда». 2 серия.
16.25 Г. Асахикава хоры концерты Мәскәүдә (Япония).
17.00 Документаль фильм: «Поездның исеме «Россия». 2 серия.
17.50 Балалар сәгате (инглиз теле дәресе белән).
18.50 Бәләкәй концерт.
19.00 «Кыйбла» Уолтер Кронкайт сере.
19.50 Нәфис телефильм премьерасы: «Оятсыз». 3 серия.
21.00 Вакыт.
21.45 Кеше һәм закон. Хокук видеоканалы.
23.00 Опера театры дөньясы.
00.00 Телевизион яңалыклар хезмәте.
00.20 Нәфис телефильм: «Синдикат-2». 2 серия.
01.25 Иосиф Кобзон җырлый.

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.15 Ике цивилизация очрашуы. 3 фильм.
8.35, 9.35 Информатика һәм хисаплау техникасы нигезләре.
9.05 Немец теле. 1 уку елы.
10.05 Немец теле. 2 уку елы.
10.35, 11.35 Музыка. 5 класс.
12.05 Киножурнал: «Безнең көннәр хатирәсе».
11.05 Әни, әти һәм мин.
12.15 РСФСР халык депутатларының чираттан тыш съездында.
12.25 Б. Николаев җырлый.
13.00 Компроматсыз (Томск).
13.35 Мультфильмнар.
14.15, 18.15 РСФСР халык депутатларының чираттан тыш съездында.
14.25 Документаль фильм: «Нокта куярга иртәрәк...»
17.00 Мультфильм.
17.25 В. Анисимов җырлый.
18.25 Педагогика һәркем өчен.
19.25 Мизгел, тукта.
19.55 Коллаж.
21.45 РСФСР халык депутатларының чираттан тыш съездында.
23.45 Нәфис фильм: «Марсель Карне, киноаппаратлы кеше» (Франция).

ПӘНҖЕШӘМБЕ
4 АПРЕЛЬ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

18.30 С. Сәйдәшев: «Балалар җыры». Казан шәһәренең 11 нче музыка мәктәбе вокаль ансамбле чыгышы.
18.50 «Чистайның чиста аһәңе». Шагыйрь Б. Пастернак музее турында.
19.00 Татарстан.
19.30 Г. Тукай исемендәге Дәүләт премиясенә кандидатлар Г. Зәйнашева. «Илле җыр».
20.05 Әлли-бәлли-бәү.
20.15 З. Мансуров, «Балкыш». Әдәби театр. Шагыйрь Х. Мөҗәйнең тууына 90 ел тулуга багышлана.
21.10 «Суверенитет» комитеты. Сораулар һәм җаваплар.
21.40 Тапшырулар программасы.

I ПРОГРАММА

6.30 Иртә.
9.00 МВД хәбәрләре буенча.
9.20 Нәфис телефильм: «Оятсыз». 3 серия.
10.30 Документаль фильм: «Юмарт кулны көткәндә».
11.00 Балалар сәгате (инглиз теле дәресе белән).
12.00 Телевизион яңалыклар хезмәте.
12.15 Кинопрограмма: «Төркия бүген».
15.00 Телевизион яңалыклар хезмәте.
15.15 Нәфис телефильм: «Якшәмбе, җиденче яртыда». 3 серия.
16.25 Сенегалның милли бию ансамбле чыгышы.
16.55 Документаль фильм премьерасы: «Ефросиния Полоцкая».
17.20 Балалар өчен фильм: «Кояш кебек якты шәм».
18.30 Меридиан.
18.40 ...16 яшькә кадәр һәм өлкәнрәк.
19.20 Дипломатик булмаган әңгәмәләр.
19.50 Нәфис телефильм премьерасы: «Оятсыз». 4 серия.
21.00 Вакыт.
21.45 МВД хәбәрләре буенча.
22.00 «Дуслар очрашканда» эстрада программасы.
23.30 «Пи» билгесе астында. Тәнәфестә (00.30)—Телевизион яңалыклар хезмәте.
01.15 Нәфис телефильм: «Синдикат-2». 3 серия.

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.15 Фәнни-популяр фильм: «Плато Устюрт сере».
8.35 Гомуми биология. 11 класс.
9.05 Испан теле. 1 уку елы.
10.05 Испан теле. 2 уку елы.
10.35, 11.40 Биология. 8 класс.
11.00 Адам Смит акчалары дөньясында.
12.05 Документаль фильм: «Карелия. Фантазия-экспромт».
12.15 РСФСР халык депутатларының чираттан тыш съездында.
12.25 Фильм-спектакль: «Көлкәй». Е. Шварц.
14.00 Мультфильм: «Мәрхәмәтле урман».
14.15 РСФСР халык депутатларының чираттан тыш съездында.
14.25 Циркны һәркем ярата.
15.05 Ритмлы гимнастика.
17.00 Мультфильм: «Бабам курае».
17.10 Ел фасыллары. Апрель.
17.55 Батырлык курганнары.
21.45 РСФСР халык депутатларының чираттан тыш съездында.
23.45 Нәфис телефильм: «Соңгы инспекция».

ҖОМГА
5 АПРЕЛЬ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

17.45 «Музыка дөньясына сәяхәт». А. Ключарев, З. Хәбибуллин.
17.45 Нәфис фильм: «Алкышлар, алкышлар...»
19.00 Татарстан.
19.30 Альманах: «Җомга көн кич белән».
20.10 Әлли-бәлли-бәү.
20.20 Сезне музыкаль редакция чакыра...
21.40 Тапшырулар программасы.

I ПРОГРАММА

6.30 Иртә.
9.00 Мультфильм: «Кайда сез, дусларым?».
9.10 Нәфис телефильм: «Оятсыз», 4 серия.
10.15 Документаль телефильм: «Прут меридианы».
10.45 Кеше һәм закон. Хокук видеоканалы.
12.00 Телевизион яңалыклар хезмәте.
12.15 ...16 яшькә кадәр һәм өлкәнрәк.
15.00 Телевизион яңалыклар хезмәте.
15.15 Нәфис телефильм: «Якшәмбе, җиденче яртыда». 4 серия.
16.20 Һәвәсләр дөньясы.
16.35 В. Гайдуков һәм С. Ларионов баянчылар дуэты уйный.
16.50 Әни, әти һәм мин.
17.20 М. Хохлогорская җырлый.
17.50 Мультфильм: «Пудя».
18.00 Прогресс. Информация. Реклама.
18.30 Меридиан.
18.45 Саклау грамотасы.
19.15 Нәфис фильм: «Әтине ничек тәэтергә».
21.00 Вакыт.
21.45 «Кичер безне, үги Россия» нәфис телефильмын беренче тапкыр тәкъдим итү.
22.15 «ВиД» программасы. Тәнәфестә (00.00)—Телевизион яңалыклар хезмәте.
01.30 Нәфис телефильм: «Синдикат-2». 4 серия.
02.35 Эстрада театры.

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.15 Фәнни-популяр фильм: «Таш лабиринт табышмаклары».
8.35, 9.45 Табигать белеме. 4 класс.
8.55 Инглиз теле. 1 уку елы.
10.05 Инглиз теле. 2 уку елы.
10.35, 11.35 География. 6 класс.
11.05 Бөекбритания бүген.
12.05 Киножурнал: «Көнчыгыш Себер».
12.15 РСФСР халык депутатларының чираттан тыш съездында.
12.25 Күтәрелеш.
12.45 Төркестан хәрби округы җыр һәм бию ансамбле концерты.
13.05 Мультфильм: «Аргонавтлар».
13.25 Әрмәнстан телевидениесе һәм радио комитетының бүлмә хоры концерты.
14.15 РСФСР халык депутатларының чираттан тыш съездында.
14.25 Иксез-чиксез киңлек һәм иркенле җил турында җыр.
17.00 Мультфильм: «Ратибор балачагы».
21.45 РСФСР халык депутатларының чираттан тыш съездында.
23.45 Нәфис телефильм: «Соңгы инспекция». 2 серия.

Бикуле авылында яшәүче сөекле әтиебез, бабабыз Исмәгыйль Бикмөхәммәт улы Әхмәтовны туган көне белән котлыйбыз, аңа озын гомер, нык исәнлек, шатлыклар телибез.

КЫЗЛАРЫ, КИЯҮЛӘРЕ, УЛЛАРЫ, КИЛЕННӘРЕ, ОНЫКЛАРЫ.

* * *

Норлатта яшәүче кадерле әтиебез Якуб Мортаза улы Хәсәншинны 80 яшь тулу уе белән кайнар котлыйбыз, аңа озын, шатлыклы гомер, нык сәламәтлек, бәхетле картлык телибез.

БАЛАЛАРЫ, ОНЫКЛАРЫ.

* * *

Киекле авылында яшәүче кадерле әниебез Сария Мөхәммәтованы туган көне белән чын күңелебездән котлыйбыз. Эшендә зур уңышлар, тормышында ак бәхетләр, нык исәнлек, озын гомер, тыныч, тату тормыш телибез.

КЫЗЫҢ РУШАНИЯ, КИЯВЕҢ ӘСФАН, ОНЫКЛАРЫҢ ЭНҖЕ, АЛМАЗ.

БЕЛДЕРҮ

«Меркурий» кооперативы квартиралларда һәм шәхси йортларда электр үткәргече үткәрү һәм ремонтлау буенча үзенең хезмәтен тәкъдим итә. Шулай ук эшкә югары квалификацияле столяр чакыра.

Мөрәҗәгать итү өчен адрес: Совет урамы, 130 нчы йорт. НУРБның вышка монтажлау цехы.

Мөхәррир урынбасары Р. З. АЙЗАТУЛЛИН.

Учредительләр— халык депутатларының Октябрь район Советы һәм КПССның район партия оешмасы.

РЕДАКЦИЯНЕҢ АДРЕСЫ: 423000, Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19.
ТЕЛЕФОННАР: мөхәррир—2—12—14, 2—22—81, мөхәррир урынбасары—2—15—44, рус теленә һәм чуваш теленә тәрҗемә буенча мөхәррир урынбасарлары—2—15—63, социаль-экономика бүлеге— 2—22—51, җаваплы секретарь—2—14—16, хатлар бүлеге һәм бухгалтерия—2—18—67.

Газетаны ФИДАНИЯ ХӘЙРЕТДИНОВА җыйды. Асия МОРАТХАНОВА верстка ясады. Клара БОБКОВА басты. Корректор— ЗӨЛФИЯ ВӘЛИЕВА.

«Дуслык» газетасы атнаның сишәмбе, пәнҗешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителә.

Нәшрият, полиграфия һәм китап сәүдәсе буенча ТССР Дәүләт комитетының Октябрьның 50 еллыгы исемендәге Норлат-Октябрь типографиясе. Күләме—1 басма табак. Заказ 38. Тираж 3.350.